

5. TIIVISTEIMÄ

Afrikkalaisen norsun, puvelin ja sarvikuulisen sarvikuonon ekologiaa ja etologiaa käsittelevät tutkimukset on tehty yleensä savannibiotoopilla ja päiväsaikaan. Tämän työn tarkoituksena on selvittää näiden kolmen lajin vuorokautis- ja vuodenaikaisrytmiikkaa sekä niiden keskimääräisen ryhmäkoon vaihtelua eräällä juomapaikalla

trooppisessa vuoristometsässä Keniassa. Eläinten saapues- sa juomapaikalle tuloaika ja niiden lukumäärä merkittiin ruistiin. Havaintojen lukumäärät tutkimusaikana 1.1.1972-31.12.1974 jakautuivat eri lajien kesken seuraavasti: norsu 2570, puhveli 4156 ja sarvikuono 3128. Kaikki kolme lajia ovat ns. ilta- ja yöjuojia, jotka saapuvat juomapaikalle yleensä auringon laskiessa ja käyntien huippu on noin 1-2 tuntia auringonlaskun jälkeen. Ihmisten läsnäolo todennäköisesti hieman viivyttaa eläinten saapumista juomapaikalle iltaisin, mutta ei muuten häiritse niiden käyntiä siellä.

Eläinten lukumäärien ja sademäärän välillä on merkittävä negatiivinen korrelaatio eli kuivana aikana eläinten käyntien määrä juomapaikalla lisääntyy. Norsujen ja puhvelien keskimääräinen ryhmäkoko kasvaa myös kuivana aikana eläinten kerääntyessä juomapaikalle. Norsujen keskimääräinen ryhmäkoko on noin yhdeksän yksilöä, puhvelien noin kahdeksan yksilöä, mutta sarvikuono esiintyy juomapaikalla yleensä yksinään tai kahden ja kolmen yksilön ryhmässä. Puhvelit käyvät juomapaikalla päiväsaikaan vain isoissa ryhmässä, samoin norsut, jotka kävivät paikalla vuorokauden kaikkina tunteina. Norsut tulevat Mountain Lodgen juomapaikalle pääasiassa syömään suolapitoista savea ja juomaan puhdasta vettä. Puhvelit ja sarvikuonot tulevat taas etupäässä rypemään savessa ja juomaan suolapitoista vettä sekä nuolemaan suolapitoista savea.